

A munkások Cuno ellen fordulnak

A szakszervezetek feladják eddigi jóakarati semlegességüket.

A MUNKASSÁG PANASZAI.

A kancellár a nép osztatlan támogatását követeli.

BERLIN, január 4. — A szövetséges német munkás szakszervezetek amelyek eddig jóakarati semlegességet tanúsítottak a Cuno kormányával szemben a jövőtéli javaslatok elkészítésének idejére elállt most, úgy látnak, a kancellár politikájának legfőbb akadályait fogják válni.

A szakszervezetek rossz néven veszik a kancellár hallgatagságát a keserves panaszoknak, hogy a kormány egyáltalán nem érdeklődik az emberekkel szemben a sorsával, amelyek a tömegek naponta fokozódó nyomorának cinyhitésére készültek.

A szakszervezetek vezetői két nappal ezelőtt intervju folytatott Cunoval. Azt várták, hogy a kancellár számos újabb javaslatot fog előlök terjeszteni az adózás kiegyenlítésére és a kiábrányolással megakadályozására.

De Cuno kitérőleg válaszolt panaszaira. Majd kijelentette, hogy a kormány egyedül felelős az ország jövőjéért, s nem fogja tudni megoldani a jelen bel- és külpolitikai válságot, ha csak az ország nép nem támogatja osztatlan bizalmával.

ÜTIK NYOMÁT AZ ÉKSZERRABLÓKNAK

Nagyröszegű jutalmat fognak kifizetni a kézrekerítőknél.

NEW YORK, január 4. — A legújabb hírek szerint valószínű, hogy néhány napon belül 30-50 ezer dollár jutalmat fognak kifizetni annak, aki nyomára vezet azoknak az ékszerelőknek, amelyek New-Yorkban Szilveszter éjszakáján Mrs. Irene M. Schellkopfól, egy buffalói milliomos feleségtől rabolták el.

A rendőrség szerint az ellopott ékszerek értéke felméri a dollár volt, azonban az érdekeit biztosító intézet azt állítja, hogy az érték nem volt több háromszáz ezer dollárnál. A biztosító társaság a biztosítási összeget addig nem fizeti ki, míg az esetet kapcsolatosan a vizsgálát nem folytatódik.

A rendőrség eddig nem ért el nagyobb eredményt. Frank Barrett Carman szünetelt a vendéglátó házigazdát fogásában tartják. Ugyanekkor keres a rendőrség három férfit és egy nőt a rablásnál kapcsolatosan. Azt remélik, hogy ezeket hamarosan sikerül kézrekeríteni és visszaszerezni az elrabolt ékszereket, vagy azoknak nagyrészét.

HERCEG UR, MINT BIZTOSÍTÓ ÜGYNÖK

"Mindenki ezt csinálja". — mondja a herceg-biztosítási ügynök.

NEW YORK, január 4. — Miguel de Braganza herceg, Don Miguel Braganzanak fia, aki Portugália trónkövetelője, Miguel portugál királynak, aki 1823 és 1834 között uralkodott, az unokája, életbiztosítási kötvényeket árul New Yorkban.

A herceg komissió alapon dolgozik egy brokerek által állított társaságnak, amelynek a sógora egyik vezető tagja.

Az irodaszemélyzet szerint a herceg egyik a legpontosabb ügynököknek, minden reggel szépen jelentkezik s elvégzi a munkáját rendezten.

Majdnem mindenki ezt csinálja manapság — mondotta többek között a trónkövetelő fia — miért ne csinálnám én is.

Schwabach Bankház, 1545 First Avenue, New York, N. Y. Pénzügyi Arak, 25 éves korig...

Hogy dolgoznak Magyarországon könyvkiadói

A könyvkiadás a háború előtt és jelenleg. — Nem engedik be a magyarországi könyveket az utóállamokba. — A népkönyvtárak szerepe. — A bibliofil kiadványok. — A külföldi írók művei fordításban. — Általában e téren már javulóban a helyzet.

A "SZABADSÁG" budapesti szerkesztőségétől

A KÖNYVPOGYASZTÁS egy ország kulturáját mindennél jobban jellemzi és éppen ezért a magyar könyvkiadás helyzetével már sokszor foglalkozott a Szabadság. Ugyenkor karácsony és újév táján kettőzött igyekezettel látnak munkához a kiadók, mert a karácsonyi s újévi könyvkiadás a legfontosabb az egész évben.

Felkeresem az egyik nagy budapesti könyvkiadóvállalat igazgatóját, hogy részletes felvilágosítást nyerjek a könyvkiadás mai helyzetéről. — Mint minden téren — mondotta az igazgató — úgy a könyvkiadásban is nagy különbség van a mai s a háború előtti állapotok közt. A régebbi időben, a háború előtt már nagy fellendülés mutatkozott a könyvkiadásban. Nagy könyvkiadás akkor van egy országnak, ha a könyveket magás példányszámokban lehet kiadni. Németországban a százezres példányszámok egészen megszokottak. A háború előtti Magyarországon is erre törekedtek a kiadók, ami természetesen is, mert a nagy példányszámok megjelentetői mindig olcsóbban. A könyvkiadók agitálás folytán már piacra is volt a nagy példányszámú megjelent könyveknek.

Az ugynevezett sorozatos kiadványok (a Klasszikus Regénytár, a Remekírók Könyvtára, az a többi vállalkozások) igen nagy példányszámú megjelentek, sőt az Athenaeum-könyvtárát már olyan nyugateurópai arányokban készítették, hogy a százezres példányszámokat Angolországban nyomatták. Ily módon vált lehetségessé, hogy a legjobb könyveket, jó papírral, illéses kiállításban már 2 koronás átlagban lehetett adni kötetként.

Természetesen nagyon fontos volt, hogy a nagy befejezéssel készült kiadványokat el is lehessen venni. Ezt a célt szolgálta a részletfizetéses üzlet bevezetése. Havi kettő-tíz koronás részletekkel lehetett a legnagyobb és legcsodálatosabb könyvsorozatokot is meg lehetett kapni. Persze sok vizsgálata történt így, de általában mégis sikerült a kiadók nagy példányszámú elhelyezése.

Nagy ület volt régebben a tankönyvkiadás. Ezt sokszor az állam szubvenzionálta. De általában is a tankönyvkiadó cégeknek oly nagy jövedelmek, biztosítottak, hogy megengedhette magának más tudományos művek kiadását is, melynek nem annyira az üzleti szempont volt a fontos. Ma azonban a tankönyvgyártás nem üzlet. Mindenesetre érdekes, hogy már a főváros is ad ki tankönyveket, hogy házi kezelésben olcsóbb legyen a tankönyv.

A mai Csonka-Magyarországon nem lehet több százeres példányszámú könyveket elhelyezni; ma már hallatlan nagy eredmény, ha egy könyv 60,000 példányban jelenik meg, mint például az Est Hármaskönyve. Manapság a könyvek általában 2000-3000 példányban jelennek meg, 5000 példány már nagy kiadás.

Jobb lenne a helyzet, ha szabad volna magyar könyvet bevinni az ugynevezett utóállamokba. De a románok, szerbek és csehnek mindent távol tartanak, ami magyar s így a megszállt területeken a magyar könyvkiadás számára. Csupán ismert külföldi írók fordításait engedik át a határon, de ezt is csak elvben, a valóságban bizony aligha juthat át magyar könyv. S így is csak Bécsben át lehet könyvet küldeni az utóállamokba. Ily módon a kiadás is rendkívül megrövidült.

Ezek okozták, hogy ma már vannak külföldön is magyar könyvkiadók. Berlinben és Bécsben igen sok magyar könyv jelenik meg, de magán a volt magyarországi, most megszállt területeken is alakultak magyar könyvkiadó vállalatok.

A mai könyvkiadásra jellemző, hogy nagyon sok fordítás jelenik meg. Különösen tavalyig, míg nem tartoztunk ahhoz a nemzetközi egyezményhez, mely szerint fizetni kell a fordítást jogért. De azért most is rengeteg fordítás adnak ki, mégpedig a legjobb külföldi írók műveit. Ez jó hatással jár a magyar olvasókra. Általán, hogy az olvasó ma már fordításból megismerheti az idegen népek irodalmát, nagyon emelkedik itéle színvonalra és irodalmi igénye. Ez eljente a magyar eredeti művek rovására ment, mert a közönség szívesebben olvasott nagy külföldi írókat. De jót tett az íróknak is ez, mert fokozottabb munkára serkentette őket és magasabb irodalmi színvonalra kellett törekedniük. Az utóbbi évek irodalmi nekilendülését a fordítások hatására vezethetjük vissza.

Hogy mennyire emelkedett az olvasókörönség, jól mutatja, hogy amióta megismerkedett Victor Hugo, Walter Scott és Dumas regényeivel, azóta jókainak csak legkisebb értékű munkáikat, csekélyebb értékű munkáikat már alig-alig keresik. A fordítások javára vált az is, hogy a mai néhez viszonyok a legelősebb magyar írókat készítette arra, hogy fordítsanak.

A TOROKOK ELOL MENEKULT GÖRÖG ANYAK.

Görög menekült asszonyok gyermekekkel Dramában, Thráciában.

Félelmetes após és a haragos vő

Egy fűszerkereskedő meggyőződött arról, hogy apósát tisztelnie kell.

AZ APÓS REVOLVERE.

Sulyosan megsebesítette az akadékoskodó vőmramat.

SAN FRANCISCO, január 4. George Bilyout, egy oaklandi fűszerkereskedő ma letartóztatták, mert az a vád ellene, hogy revolverrel ráolt R. W. Duncan nevíre vejeire. A vót az Emergency Hospitalba vitték, ahol megoperálták. A golyó a hasába fuordott.

A gyilkossági kísérlet előzményéről sok mindenféle verzó kering, s annyit már meglehetősen állapítani, hogy Duncan Florence nevíre feleségét veszekedett s igényt tartott három hónapos gyermekükre, amikor az após belepert a szobába. Az após ekkor lött rá vejejére.

Mrs. Duncan és apjának kijelentése szerint a vő leszerította a padlóra apósát s meg akarta verni. Az öreg ember, akármilyenre írog is, ebbe mégsem akart beletörődni, hogy a veje elbánnj vele, s miután arról tartott, hogy a három hónapos babját elszakítja feleségétől, ez még inkább elmérgesítette.

Ezzel szemben a sebesült férfi a rendőrségen a következőképpen adta elő a dolgot: — Az apósom ismételt is meggyőzegetett s azt mondta, hogy alkalomadtán a revolverhez fog nyulni. Erre megmondtam neki, ha látom, hogy a revolvert a kezébe veszi, ütök. Elvégre nekem az életem mégis csak drága, kérem alásan. Kezébe vette a revolvert és én ütöttem. Más megoldás nem maradt rám nézve.

Duncan meg azt is mondta a rendőrségen, hogy apósa egy nagyon epes ember s ismételt is azon volt, hogy a feleségét elidegenítse tőle.

Pedig jó férj vagyok — mondta Duncan — tessék elhinni, mindenképen jó férj vagyok s arra töreksem, hogy menőbb örömet szerezzek a feleségemnek és három hónapos bábunak. Az apóssommal nem tördöm, mert az komisz ember. De az meg sem járja, hogy a gyermekem elszakítsák tőlem, mikor olyan nagyon szeretem. Ez igazán, mégsem járja.

Duncan sebesülése s ellenére sem szűnt meg bőbeszédű lenni.

UJ WASHINGTONI JAPÁN NAGYKÖVET

Valószínű, hogy Hanihara lesz Shidehara utóda.

TOKIO, január 4. — A legutóbbi kormányhírek szerint a japán kormány a washingtoni japán nagyköveti állásra Kijuro Shidehara jelenlegi nagykövet helyére, Masanao Haniharát akarja kinevezni. Amennyiben ez megtörténik, olyan ember lesz Japán washingtoni nagykövete, akit még alig két esztendővel ezelőtt a diplomácia "vasút gyermekének" tartottak és neveztek diplomata körökben.

Ennek pedig az volt az oka, hogy Hanihara 1920-ban, mikor a japán kormány kísérletet tett arra, hogy a californiai földbirtokkérdés dolgában az Egyesült Államok kormányával barátságos megállapodásra jussan, a dologról nyíltan beszédeket tartott, noha tudta azt, hogy a japán kormány a dologt a titkok fátyolá mögött szeretné volna elintézni.

Hanihara különben jelenleg negyvenhat esztendő s a Waseda egyetemnek végzett növendéke. Mint diplomata először a koreai Seoulban volt követségi attasé, majd washingtoni nagykövetségi titkár, san-franciscói főkonzul, végül a külügyminiszter helyettese.

Az 1921-iki washingtoni lefegyverzési konferencián a japán köldöttség tagja volt.

UJABB SZÉLÜTÉS SUJTOTTA LENINT

A Daily Express híre nincs még megerősítve.

LONDON, január 4. — A Daily Expresshez Rigából érkezett egyik távirati jelentés szerint Nikolai Lenin, az orosz szovjet-kormány feje, újabb sulyosan megbetegedett.

A jelentés szerint Lenin, immár harmadszor, szélütést kapott.

Mint a jelentés mondja, a baj kiújulásának fooka az volt, hogy Lenin, az orvosai határozott tiltalmának ellenére, túlkorán tért vissza a maga nehéz munkájához.

Temetési szertartás rádió útján

Most temettek először a tengeren rádióval küldött temetési liturgia mellett.

A HATTERAS KAPITÁNYA.

Tüdőgyulladásban whisky hiánját meg kellett halnia.

NEW YORK, január 4. — Most történt meg először a hajózás történetében, hogy hajóról, hajóra viharos téli időben rádió útján adták meg a végiszűzességet egy hajó kapitányának.

Az eset történetét a President Adams gőzös kapitánya hozta ide magával. A gőzös december 29-én rádióüzennet kapott a hajózási tanács Hatteras nevíre teherhajójáról. Az üzenet úgy szólt, hogy Matthews kapitány, a teherhajó kapitánya sulyosan megbetegedett a rendkívül erős karácsonyi viharokban.

A Red Star társaság egyik hajója, a Finland, amely orvost vitt a fedélzetén olyan értelmű rádióüzennet küldött, hogy Matthews kapitány a fedélzetén s kapitányának whisky hiányában meg kellett halnia.

December 30-án a President Adams azt az üzenetet kapta, hogy a Hatteras kapitánya meghalt. S minthogy a Hatterason nem volt sem biblia, sem ima-könyv a President Adamsot arra kérte, hogy rádió útján küldje el a temetési liturgiát.

A SZERELEM TITOKZATOS BONYODALMA.

(Folytatás az 1. oldalról.)

Róbert a végre mindketten megbaltak. A leány hajdani kedvese elültt s máig sem tudni róla, hogy hol van. S egy évvel ezelőtt, mielőtt az öreg néger nő meghalt volna, közele az immár fegívált lett Frank H. Hillel, hogy tulajdonképen kik a srúlel.

Igy került a dolog nyilvánosságra. Most abban reménykedik, hogy a nevet rövidesen Kyle válogatathatja s hogy a Kyle válogatás "részt" meg fogja kapni.

HA SOK PÉNZT AKAR KERESNI AZ UJ ESZTENDŐBEN

SAVERNIN ÉLETITALLAL

táplálja az elpetékhát izmokat, jó frissítő, üdítő alvást hoz, elmulasztja a szédülést, hágyadtágot, izgatottságot, rossz kedvet, megszünteti a mákacs és gyakori fejfájást, vérszegénységet.

Uvegje egy dollár 25 cent, öt üvegből álló készlet öt dollár bérmentve. Örökidegen hamisítványoktól és küldje a pénzt a rendeléssel egyenesen a készítőhöz. Cim: VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, Cleveland, Ohio. Rendeléssel küldünk szép 1923 fali naptárt ajándékként.

Nem léphet fel a nagy művész

A Guity darab próbát kénytelenek voltak Sarah Bernhardt nélkül elkezdeni.

A NAGY CSAPAS.

Sarah Bernhardt szíve megszakad a fájdalomtól.

MAGBIZHATÓ KORONA és DOLLÁR ATUALÁSOKAT

Póttán és táviratilag a legelőnyösebben eszközöl az ATLAS BANK, 39 COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y., 3-ik Ave. és 6-ik utca sarkán.

Keresse a PIROS VONALAT, felül-körül

Fehér Lehigh. Legyen biztos benne, hogy Goodrich Bányászcipőt vesz és pénzt fog takarítani az évi lábbeli számláján. Megismerheti őket mindig a piros vonalról, Felül-Körül.

Tartósabb az acélnál, s nem kell majd talpalni. THE E. F. GOODRICH RUBBER COMPANY, Akron, Ohio.

Goodrich "HI-PRESS" Rubber Footwear "Legjobb hosszú viseletben"

MAGYAROK AMERIKÁBAN

KIGYÓSSY SÁMUELNÉ ELHUNYT

A derek loraini magyar asszonyt szívizélhűtés érte. Négy pap temette.

LORAIN, O. — Csütörtökön temették el örösi részvét mellett a loraini magyarság körében közismert ötv. Kigyóssy Sámuelné, aki 19 évig volt loraini lakos és évek óta az E. 30-ik utcán a 1675 szám alatt lévő házában fűszerüzletét vezette.

Ötv. Kigyóssy hirtelen halála Szilveszter estején történt szívizélhűtés következtében. A kóristentel asszony a Szilveszter esti ajándékosztásra szedte a Szt. László magyar templomba, ahol fűszerüzletét folytató férje köhögés fogta el és a miatt rövid idő múlva hasatérése szánta magát. El is hagyta a templomot, de alig ment vagy 150 lépést, szívizélhűtés érte és a következő járdán elrokkant. Utánzókat elhunyt. Mivel egész egyedül volt, ott maradt fekvve, míg egy arra menő magyar asszony rá nem akadt. Mielőtt felismerték, segítségért hívták s haza szállították lakására az elhunytat.

Ötv. Kigyóssy temetése a gyűzőházban és a Szt. László templomban ment végbe. A halotti temetésben levő család sírjához helyezett örök nyugalomra. A temetési szertartást Eördög Elemér toledo plébános végezte Keller Endre loraini, Németh József clevelandi és John Kraker loraini plébánosok segédletével. Eördög plébános gyönyörű búcsuzóbeszédet is tartott. A temetésen a loraini magyarság örösi számban volt rész. Clevelandből, azt New Yorkból és több más vidéki városból is sokan jöttek el a rokonnak és tisztelőik. A gyönyörű ravatalra pompás koszorú helyezték a családon kívül a Loraini Róm. és Gör. Káth. B. Egyet. Tomka János és családja, Vörös Vendel és családja, Horváth János és neje, Orbán Ferenc és családja, Ötv. Radó Árpád és családja, Vilcsák Sándor és családja, Keshner János és családja, Sánta János és családja, Sokol és Kasny család New Yorkból, Zboray János és fia Bulbick János és családja, Kovács József és családja, Mantz Antal és családja, Gyulás Lajos és családja, Bükky József és családja és Nagy Bertalan és több más jóbarát.

SEGÉLYT KÉRNEK A PUSZTULÓ TEMPLOM KITARTÓZÁSÁRA.

A Torontalmeze Tóba község hívei figyelembe.
DETROIT, Mich. — Rákosi János, a tóbai hitközség plébánosát írt levelet Budai István volt jószóvá Amerikába szakadt híveinek címére: Stephen Budai, 3425 Waterloo st., Detroit, Mich., melyben elpanaszolja, hogy a hitközség temploma nagyobb költségűt igénylő tartozására szorult, és ha a késelemlen nélkül el nem készítették, a hitközség a templom bezárásával fenyegette meg a hitközséget. Különösen a tetőzet kijavítása sürgős, mert beszakadástól kell tartani, ami a annak egész berendezését veszélyezteti. Erre arra kérte fel Budai Istvánt, gyűjtse a jó emberek közt szűkölküdjének templomára a kért fel erre, a többi többi hitközségek s, akik bizonyára buzgó és áldozatkész szívvel emlékeznek vissza szűkeik, testvéreik a egykor saját szep templomukra.
Az adományok elküldését lehetőleg bank útján a plébános címére közvetlenül, de azokat készséggel továbbítja Budai István is, ha azokat a címére hozzá küldik.

ESKÜVŐ.

WARREN, O. — Czვენgra Ede és nejeinek leányát, Vilhánt, vette oltárhoz Lányi István Pittsburgban. A fényes esküvőn koszorús leányok voltak: Czვენgra Emma, Gedon Dora és Helén, Filken Ida és Lányi Mariska. Vőfélyek: Lányi András és Gyula, Kollman Mihály, Lukács Lajos és Sándor János.

HALALOZÁS.

YOUNGSTOWN, O. — Melyi nyugás költöztet a Maros Tördi megye kispőrény Szalay József otthonába. Felesége, szül. Szilágyi Anna hunyt el egy évi súlyos betegség után.
Szalay Józsefné a ref. egyházból temették el a Belmont temetőben.

FELHŐSZAKADAS.

A Műkedvelő Egyesület karácsonyi előadása.

LORAIN, O. A Műkedvelő és Ba. Egyesület karácsonyi estélye a Fazelek terebén igen szép sikerrel és eredménnyel folyt le Gerő Károly népszerűségét, a "Felhőszakadás" adták elő. Szajti József ezúttal is kiváló alakítást nyújtott Boldizsár, a hit szolgá szerezében, s a nagyobb szerepekben Szendi Orbándi, Bodzás Menyhért, Kosi István, Pongrácz Antal, Kalas Margit, Jäger Beta, Molnár Margit, Bogdár Lajos és Gyulás Ferenc tehetségű legjavát nyújtották, s a közönség többször tapsal jutalmazta ügyes játékukat és szép énekeket.

A kisebb szerepekben Trellay Gyula, Dóc András, Majoros Albert, Bálint Anna, Farkas Irénka, Simon András és Holovics Mariska, a karban Szabó Margit, Tóth Pauline, Hamko Mariska, Bálint Mariska, Muszka Erzsike és Beresvási Teréz biztosították az előadás sikerét.

A rendezői teendőket ifj. Csónka István végezte, s 5 alkalította Balajthy Péter szerepét is. A sugást Csónka János, a felügyelői teendőket Pesti János végezte.

Előadás után a szép számú közönség táncra perdült Benosi Mihály kitaró zenekarának közreműködésével. Teljes elismeréssel illeti meg a vizgalmi bizottság tagjait, Pülei Imre, Kósi István és Pongrácz Antal, akik gondos munkát végeztek az estély sikere érdekében.

TANCMULTSÁGOK.

YOUNGSTOWN, O. — A Kossuth Kör az ünnep másnapjának estején tartotta táncmultságot. Bár a megfodolított cigányzenekar nem jött el és az utolsó páreben volt kénytelen a Kör amerikai zenekarról gondoskodni, a közönség, különösen a fiatalok, igen jól mulatoztak.

Esti Youngstownban kedden este tartotta a Verhovay Segélyeztet 321-ik főlkja karácsonyi mulatságát. A Crow hallban már régen volt olyan jó mulatság, mint ez a Verhovay fiók derék tisztviselői és bálbi bizottsága megrendelmű teljes elismerést a kitűnő rendezésért. A Magyar Társas. és Athletikai Kör mulatságán szintén nagy közönség vett részt az egy-leteli helyiségben, 3816 W. Federal st., mely igen jól érezte magát és vidáman elszórakozott a jó zene mellett.

GYASZJELENTÉS.

CHESSWICK, PA. — Szomorodott szívvel jelentik a hozzatartózik Timkó József, 34 éves Chesswick-i Pa. lakos elhunytát. Róvid szenvedés után hunyt el, mely gyászba borította fiatal feleségét, 37 apró gyermekét, itt 6 óra szünet, bányát, két seccét, nagynénjét, sógorát, unokatestvérét, komját és az özvegyét is 60 bányát.
Temetése december 18-án volt Springsdale, Pa. a Szent István, McKeesport és Verhovay Segély Egyesület tagjai vonultak ki a temetésre. Virágadományokat, többek közt a következők helyeztek a ravatalra: Szülei, apósa Kozma András és családja, Magyar József és neje, Sarkady Károly és családja, Homestead, Pa., Batori Lajos, stb.
Az elhunyt Timkó József 1908-ban az abanymegyei Mezőföld községből vándorolt Amerikába.

CHICAGO ORVOSI HIR.

Dr. Löwinger Ernő, a régi chicagói magyar orvos visszatért európai tanulmányútra s megkezdte betegfogadását d. e. 11-6-ól 1-ig, órák 6-tól 8-ig. Vasárnap csak délelőtt. Cim: 455 W. North Ave., a Cleveland Ave. mellett, Chicago, Ill.

Detroit-Delrayban

A legnagyobb magyar étterem JEFFERSON KAFFÉ & RESTAURANT
Délben és este kitűnő magyar ételek és háttér itatok.
Minden este Beony Károly Magyarországból most érkezett cigányzenekara a legújabb magyar dalokat és klasszikus darabokat játssza.
Ha éjvizes este akar eltölteni, úgy keressé fel

ALEX FEHÉR

Jefferson Kaffé & Restaurantját 838 SW. WEST-END AVENUE az első emeleten a Fatika felett

MÜKEDVELŐ ELŐADÁS.

YOUNGSTOWN, O. A Kossuth Egyesület műkedvelői adták elő Gárdonyi Géza híres népszínművét, a "A legbó" - t, amely nagy sikerrel ment át. A hálás közönség a legnagyobb dícsérettel és elismeréssel adozott a magyar műkedvelők ügyes és élvezetes játéka iránt, akik Molnár Lajos rendezésével valóban szép sikert arattak.

Pompás alakítást nyújtott a Brogli-házaspár. A Kör új elnöke Baracs Imre szerepében, neje Baracsné szerepében kitűnőek voltak. Kátsa cigány szerepét Dévai György játszotta kifogástalanul. Tóth István, Sipos Ilonka, Horváth Gizella, Dévai Györgyné, Timár Pál, Gergely Vilmosné, Gergely Vilmos, Markovics Ilonka, Deák Pál, Sipos János, Hajdu Mariska, Palatinus József, Groza György és Albi Mariska is megérdemelték a sok tapsot.

TANCMULTSÁGOK.

YOUNGSTOWN, O. — A Kossuth Kör az ünnep másnapjának estején tartotta táncmultságot. Bár a megfodolított cigányzenekar nem jött el és az utolsó páreben volt kénytelen a Kör amerikai zenekarról gondoskodni, a közönség, különösen a fiatalok, igen jól mulatoztak.

Esti Youngstownban kedden este tartotta a Verhovay Segélyeztet 321-ik főlkja karácsonyi mulatságát. A Crow hallban már régen volt olyan jó mulatság, mint ez a Verhovay fiók derék tisztviselői és bálbi bizottsága megrendelmű teljes elismerést a kitűnő rendezésért. A Magyar Társas. és Athletikai Kör mulatságán szintén nagy közönség vett részt az egy-leteli helyiségben, 3816 W. Federal st., mely igen jól érezte magát és vidáman elszórakozott a jó zene mellett.

GYASZJELENTÉS.

CHESSWICK, PA. — Szomorodott szívvel jelentik a hozzatartózik Timkó József, 34 éves Chesswick-i Pa. lakos elhunytát. Róvid szenvedés után hunyt el, mely gyászba borította fiatal feleségét, 37 apró gyermekét, itt 6 óra szünet, bányát, két seccét, nagynénjét, sógorát, unokatestvérét, komját és az özvegyét is 60 bányát.
Temetése december 18-án volt Springsdale, Pa. a Szent István, McKeesport és Verhovay Segély Egyesület tagjai vonultak ki a temetésre. Virágadományokat, többek közt a következők helyeztek a ravatalra: Szülei, apósa Kozma András és családja, Magyar József és neje, Sarkady Károly és családja, Homestead, Pa., Batori Lajos, stb.
Az elhunyt Timkó József 1908-ban az abanymegyei Mezőföld községből vándorolt Amerikába.

CHICAGO ORVOSI HIR.

Dr. Löwinger Ernő, a régi chicagói magyar orvos visszatért európai tanulmányútra s megkezdte betegfogadását d. e. 11-6-ól 1-ig, órák 6-tól 8-ig. Vasárnap csak délelőtt. Cim: 455 W. North Ave., a Cleveland Ave. mellett, Chicago, Ill.

Detroit-Delrayban

A legnagyobb magyar étterem JEFFERSON KAFFÉ & RESTAURANT
Délben és este kitűnő magyar ételek és háttér itatok.
Minden este Beony Károly Magyarországból most érkezett cigányzenekara a legújabb magyar dalokat és klasszikus darabokat játssza.
Ha éjvizes este akar eltölteni, úgy keressé fel

ALEX FEHÉR

Jefferson Kaffé & Restaurantját 838 SW. WEST-END AVENUE az első emeleten a Fatika felett

Emberséges szellem Bridgeport ipartelepein

A BRIDGEPORT BRASS CO. VEZETÉSÉBEN MEGNYILVANULÓ EMBERSÉGES SZELLEMEK ALKALMAZOTTAK KÉPVISELETI BIZOTTSÁGÁRA. — JUTALMAK JAVASLATOKÉRT. — AZ AMERICAN TUBE AND STAMPING CO. ELNÖKE MUNKÁS SORBOL EMELEKEDETT MAI ALLÁSÁBA.

Saját tudósítónkól. — Bridgeport, január 3.
A Bridgeporton uralkodó léghaladó szellem az ipari vállalatoknál nyilvánul meg. Ugy tényleg, mintha egyik gyár olyan volna, mint a másik; mindegyikben dolgoznak — gyártanak árúkat és igyekeznek pénzt csinálni. Mégis ez nem éppen így van — nem mindenütt legújabb le Bridgeport néhány gyárában nem így van. Minél többet meglekintem őket, minél sürgetőbb jövők személyes érintkezésbe a gyár vezetőivel, annál inkább mélyebb benyomást gyakorolok reám az a tény, hogy Bridgeport ipartelepeinél az üzleti érdekek kívül, az emberi érzés is fontos szerepet játszik.
E tekintetben az egyik legérdekesebb gyár a BRIDGEPORT BRASS CO., melynek két telepe van Bridgeport városában, ahol sárgaréz és vörösréz lemezeket rúpákká és tubusokká gyártanak. Egyik különleges részgyártmányuk az automobil kerék szalvatyú, melyet nyers rézként gyártanak.
A BRIDGEPORT BRASS CO. rendkívül módon járult hozzá a rész ipar technikai fejlődéséhez. A nemrégiben felépült villanyos áramvezetők mintá kemencéjük egyedülálló ezen a téren. Ez a legjobb mintatüntvény műhely ezen iparágban, mely nem vasból való fémeket tömegnyiségben villanyárammal állít elő.
A társaság részvényeinek javarésbén a gyár tisztviselői és vezetői a tulajdonosaik és ezért vezetése egészenesen azok ellenérzése alatt áll, akik lényegesen és ékelve vannak az üzletben.
De a BRIDGEPORT BRASS CO.-nál az üzleti érdekek kívül a munkások jóléte is tekintetbe van véve. Mr. Robert H. Booth Service M-nageregel beszélgetve, mely benyomást tett reám az a nagy igyekezet és komolyság, mely az alapja a társaság politikájának a munkásokkal szemben. Talán az a tény, hogy a tisztviselők és vezetők a telepek tulajdonosai a fő feladat a gyár emberi erőforrás vezeti őket a munkásokkal szemben, mely bizony a legtöbb esetben nem található úgy általában, melyeknek részvényeit megszámlálhatatlan tulajdonos tartja a kezében és olyanok, akik soha nem érintkeznek a munkásokkal és csak az elért haszon érdekli őket.
Felmérésre méltó, hogy a munkások 75 százaléka külföldi születésű vagy ezeknek gyermekei. Van közöttük tót, lengyel, orosz, lituani, magyar, olasz, jugoszláv, román és más nemzetiségűek is.
Egyik főfeladata a BRIDGEPORT BRASS COMPANY-nak az alkalmazottak képviselői bizottsága, melynek révén a társaság vezetői és a munkások rendszeres uton választott képviselői után táncszoknak az érdekeiket érintő ügyekben. A bizottságban egyformán vannak a munkások és a gyár vezetősége képviselve. Mr. Booth szerint ezen bizottság már négy év óta áll fenn és tekintélye a befolyása folyton növekszik. Balcseltek megakadályozó munkát, betegségek elzetitást, üdülő és atletikai programot végeznek a különböző albizottságok.

A BRIDGEPORT BRASS CO. munkái viszonyok az a jóindulat, mellyel a társaság vezetősége velük szemben viselkedik és ez legjobban megnyilvánul többek között abban az igyekezetben és törekvésben, hogy folytonosan javaslatokat tesznek a vezetőknél a termelés, gépek elhelyezése, gép megtakarítás, olaj, víz és más takarékoskodás ügye. Nemrégiben a társaságban 250 dollár jutalmat adott egyik munkásnak egy olyan javaslata miatt, mely által a társaság évente ezer dollár megtakarít. A gazdasági bizottság a legutóbb három évben 1100 dollár jutalmat osztott szét a befogadott javaslatoikkal.
A vezetőség és munkások képviselői álló bizottság minden hónapban megvizsgálja a gyárban, hogy a különböző részvényes, egészséges állapotok, melyek esetleg léteznek.
Egy modern kórház és apólon van minden egyes telepen az alkalmazottak kényelmére és biztonságára.
A társaság minden egyes telepen vannak luncheon termek, ahol pleté araknak jó ételkeztetéseket.
Közvetlen az AMERICAN TUBE AND STAMPING CO. telepet látogattam meg, mely New Englandban a legnagyobb független acéltégl a ahol forró és hideg acélszalagokat gyártanak. Mr. E. C. Mayo, a társaság elnöke a telepről beszélve, nagy lelkesedéssel tárgyalta az acéltégl.
"Egy megragadó ízelést" mondta. "Minden oly nehéz, nagy dráma, hogy a város legközelebb mentes a füsttől, piszkától, kódot állapotok, mely rendszeres találkozási acéltégl kórházakban.
Acéltéglünk Long Island öblében fekszik és nyárson az öbölből mindig hűvös szél fújdogál és a víz nagyserű házjárásra és fűrére is.
Legnagyobb magyarokat alkalmazunk". Nagyon jó népek, jóléteik és ez a város legközelebb mentes a füsttől, piszkától, kódot állapotok, mely rendszeres találkozási acéltégl kórházakban.
Acéltéglünk Long Island öblében fekszik és nyárson az öbölből mindig hűvös szél fújdogál és a víz nagyserű házjárásra és fűrére is.

MEGHALT AZ APA A TÜZBEN, MIG A FIAIT KIMENTETTÉK
A beteg Michael Moravchek szlovén munkás borzalmas halála.
A St. Clair ave. 3230. száma alatt tűz támadt szerdán este. A tűznek áldozatul esett Michael Moravchek, 35 éves grári munkás. A beteg ember megfulladt a nagy füstben, amikor a tűzoltók kimentették.
Moravchek, akinek a felesége a tűz idején a helyi városban dolgozott mint takarítónő, három gyermekével együtt otthont. A gyermekekkel együtt jártott a lakásban a szomszédok két kis gyermeke, a 6 éves Joseph Susan és az 5 éves William Susan. A szomszédok, amikor a tüzet észrevették, kimentették a házba és a gyermekeket Moravchekre, az emeleten betegesen fekvő apára csak akkor gondoltak, amikor már lángban állt a ház.
A tűzoltók a szomszédos házat losolták, amikor tudomásukra hozták, hogy Moravchek a házban van. Berohantak a tűzoltók és a szomszédok, Peter Ghrova. Megtalálták az egyik füsttel felt szobában a padlón Moravcheket eszméletlenül. A St. Clair kórházba, ahol azonban csak halottnak nyilvánították.
A tüzet a gyermekeknek gyűfával való józása okozta. A gyűfával meg papiros gyújtották meg a konyhában a gyerekek s nem tudták a lángalobant papiros eloltni.

MEGY A SZERETETHAJÓ.

Január 31-én indul New Yorkból a Szeretethajó, a mely az amerikai magyarak küldeményeit viszi az özvegyek.
A Szeretethajóra vonatkozólag mindenféle felvilágosítással teljesen díjtalanul szolgálók és csak azt akarom meg a magyarság figyelembe ajánlani, hogy a legjelentősebb megdörögésű, cipő és élelmiszer küldeni, mert erre otthon legnagyobb szükség van.

SAM SALTZMAN

Női, Férfi és Gyerek divatcikkek és ruhák nagyruházsa
8626 BUCKEY ROAD, CLEVELAND, O.

Daytoni Ölesó Pénzküldés

HA JOZOGVÉK óda és vissza bármely bankra.
PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe, a legolcsóbb ártóljanak mellett.
Ha hozzatartózik ki akarja hoztatni, ha bármely vagy hitelre kell kölcsönöznie.
Ha házat vagy teleket akar vásárolni, ha házat vagy teleket akar birtokolni, úgy forduljon bizalommal a City National Bankhoz.
VING BANK Kínaiul ostályának vezetője.
LUSTIG RUDOLF orvos.
Előzetes értesítést követően küldünk.

CITY NATIONAL BANK

CITY TRUST & SAVINGS BANK

THIRD & MAIN ST. SAROK, DAYTON, O.

610 East 8th St. sarok. — Filmore & Xenia Ave. sarok. Third & Main. 1719 W. Third St. Third & Broadway sarok.

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

A GÁZKÉRDÉS A VÁROSI TANÁCS BIZOTTSÁGA ELŐTT

Megkezdődött a tárgyalás az East Ohio Gas Companyval. A tanács részéről Marshall tanácsosnak a szószóla.

A POLGÁRMESTER NEM SZÓL A VITABA.

Könnyen beszél a társaság az állami főtörvényszék előtt. — Vagy békét köt a város, vagy elvezeti a termézetes gázát május 1-én.
A városi tanácsot értesítette Paul Lamb jogügyi igazgató a város részéről a döntésről, amit az állami főtörvényszék a clevelandi gázárlásról ügyében hozott. Tudatni akarja a döntés szerint a megyei bíróságnak nem volt joga megszabni azt, hogy az East Ohio Gas Company mennyiért adja a gázát a város népének. Azt a 3,000,000-ra felhalmozódott összegűt, amit a gázárásért a megyei bíróság döntése alapján bankba helyezett, mint a 35 centben felül fizetett többletet, a gázárásának ittte meg a főtörvényszék. Most már nincs más hátra, mint úgy az, hogy a város békét kössön s olyan gázárát biztosítson a fogyasztóknak, amint a gázárásért keveset lesz szabni, vagy pedig távozni engedje a társaságot gázával együtt május 1-én. A főtörvényszék ugyanis kimondta, hogy a gázárásúgnak jóva van felszámni a gázcsőveit és érvénytelení másóvá a gázát, amikor akarja, kikötötte azonban a törvényszék, hogy tekinthet a tére, ne tegye meg azt mostan, hanem legelőbb május eszéjen.
A városi tanács tudomásul vette a dolgot s elhatározta, hogy új tárgyalást kezd az East Ohio Gas Companyval. A határozat értelmében tegnap már megkezdődött a nyilvános kihallgatás ebben az ügyben a City Hallban.
A tanács újból egy tiszta bizottságra ruházta a város részéről való tárgyalás jogát. A bizottságnak az a John D. Marshall tanácsos lett az elnöke, aki franchise bíró volt a Fitzgerald biztosítson a fogyasztóknak, amint a gázárásért keveset lesz szabni, vagy pedig távozni engedje a társaságot gázával együtt május 1-én. A főtörvényszék ugyanis kimondta, hogy a gázárásúgnak jóva van felszámni a gázcsőveit és érvénytelení másóvá a gázát, amikor akarja, kikötötte azonban a törvényszék, hogy tekinthet a tére, ne tegye meg azt mostan, hanem legelőbb május eszéjen.

SENZÁCIÓS GYLKOSSÁG A SZÁLLODÁBAN

A Coroné Hotelban az elmúlt éjszaka megölték Laroque-ot, a közismert világszélművészt.

Amikor a szállodai személyzet a lövés zajára rohant a 24-es számú szobába ott találták holtan elterülve Laroque-ot.
Borzalmas dulakodás előzhetett meg a gyilkosságot, mert az egész szoba folt volt forgatva. Egy ismeretlen nő állott a szoba szegletében és tartotta kezében a halálhozó gyilkos revolvert.
Amikor a szállodai személyzet rákattintott az ajtóra, a revolvert és azt mondta: "Ne féljenek nem szököm meg."
A megérkezett rendőrség emberei azonnal letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.
A titokzatos nő makacsul vonakodik felelni a hozzája intézett kérdésekre.
Azt sem tudják kicsoda, honnan jött s miért ölte meg Laroque-ot.

FOGHÁZRA ÍTELTEK EGY RENDŐRBÍRÓT

Igazságtalannak minősítették a bírótársú döntését.

D. J. Millert, egy clevelandi ügyvédet, a Mills, Knight & Miller ügyvédek tagját, aki egyúttal rendőrbíró Cleveland Heightsen, bíróre és huszonöt dollár pénzbírágra ítélte Thomas E. Greene, városi bíró, annak alapján, hogy egy bírósági tárgyalás alatt tiszteletlen volt a bíróságk szemben.
Miller ügyvéd nagyon határozottan tiltakozott Greene bíró ítélete ellen. Ennek a tiltakozásnak eddig annyiban volt eredménye, hogy bíró helyett elrendelték Kramer, Common Pleas courti bíró rendeletére.
Az ügy jogi körökben mindenfelé nagy meglepetést keltett.

KELEPCÉBE JUTOTT A GYERMEKBANDITA

Visszatért a "dászbot" bevégzni és rajzavestett.
Albert Brenniesnek a Payne ave. alatti háza előtt két rendőrkörtődött. A hóban gyermek lábuk nyomai látszóttak. A házunk több ablaka azt mutatta, hogy bandita akart bejutni ott. Ez csak gyerek lehetett. Megállapították, hogy nem vitt el semmit. De nem hába vártak. A gyerek visszajött. Meg is fogták. Egy tizenkét éves fiú volt a tettes. Visszatért, hogy végrehajtsa a megkezdett rablást.
Az ifjúkoriak büntetőbírósága elé állították.

KÉPKIÁLLÍTÁS.

Vágó Sándor magyar festőművész kiállítása január huszadikán nyílik meg.
Vágó Sándor, a kitűnő magyar portréfestő az elmúlt hónapokban szorgalmasan dolgozott s alkotásainak javát január huszadikán viszi a clevelandi közönség elé. A kiállítás a Euclid avenue 2031 számú házában, a Wintergallerieben lesz s három hétig fog tartani.
A közönség részére a kiállítás január 21-én nyílik meg. Portrék, figurális dolgok és eseményképek alkotják a kiállítás javarészt. A kiállítás legnagyobb és legkiválóbb vázma a "Spanyol táncosnő" című kép.
A kiállításról annak idején bővebben fogunk megemlékezni.

KÉTSÉGBEESÉSTŐL ÖNGYILKOS LETT

Mrs. Henig leugrott a kórház harmadik emeletéről.
Mrs. Pauline Henig, akit a St. Lukács kórházban ápolnak hosszabb ideje, tegnap délután leugrott a kórház egyik harmadik emeleti folyosójáról az udvarra és szörnyethalt. A közvetlen darabokra zúzza a fejét.
Az öngyilkosságra az készlettel az asszonyt, hogy a férje egy real estate üzletben tízezer dollárt veszített.

KIRABOLT MAGYAR TEJES KOCSIS

A 2848 E. 102nd streeten lakó Bérés J. András, a Telling Belle Vernon Company tejeskocsist négy bandita támadta meg az East 48th streeten s revolverrel szegyezve mellének arra kényszerítették, hogy adja át a pénzt. Bérés kénytelen volt a nála lévő 27 dollárt átadni a banditáknak, akik erre visszagróttak autójukba és elrohogtak.
Mrs. Bodnár Katalin asszony, aki 2185 W. 44th streeten lakik, leforrázta magát, amióán üstörtökön délután ledöntötte vállánál a tűzhelyre helyezett kávéfőzőt.

VILÁGCSERÜLT

Aki be...

BUDAPEST. — Magyar Hírlap tudósít mult héten Párisban történő vásárolt napian Apizojon, egy bóri ezerműri bolyvilágfi. Nyugalom kergette őt Kiszázionon, Románián, s azt Europa minden részébe. Párisban a forró lett a talaj a mély lábai alatt. Az követésen Kiszázion minden pénzt vitte. Vett még az ut kofferébe mutatós to holmikot és utol a zsebében egyenesen utazott.
Itt a jóméjelen Astoria szállodában Kézabós lakosztály szállodában azonban fűres szoba. A fiatal telen volt egy kisebb emi. A Sándor szálló párt lakást. Így jelen gát:
— Sztepanien Apizojon tulajdonos.
Ekkor már szemé őt a rendőrség. Kez nyomást keltett a teljesen pénz nélkül Budapestre. Az őrm teendője az volt, hogy az itt élő örmények mindenütt a világot járják segé szűkűből elmenekült kat. Sztepanienről ká kiváló jövendeli formája fel a különböző örmény segélyirodák adat neki, hogy Budapestre. Az őrm, bár felvette a get, nem távozott el kedett egy másik Artem Aramidzován neki börtönjeit. Érték bevezetés kor feltétel, hogy két visszaváltja. Sztepanien, hogy amit lass Budapestben, a pénz, hogy a börtön hássa. A nagyobb t a zsebében, az örmé egyik ismert táncos tattered. Már érkezése tervszerűen, pazar osztagot. Gazdag delt petegővel. A szivemen és egy-leteli nyelműségével kímált itallal. A mulatónban jette a hírt magy egy keleti alkirály s lami, aranyakat sém mál jézáknak, fényes. Ezen az egyetlen este a frissen szerzett minden könnyelműség tudott közel fehoz, akikkel a mulat merkedni igyekezett.

LEFORRÁZTA MAGÁT

Mrs. Bodnár Katalin asszony, aki 2185 W. 44th streeten lakik, leforrázta magát, amióán üstörtökön délután ledöntötte vállánál a tűzhelyre helyezett kávéfőzőt.

HA THE

